

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN VIERJAARLIJKS BEZOEK

Emmaschool

Plaats : Steenwijk
BRIN nummer : 13VY|C1
Onderzoeksnummer : 196719
Datum onderzoek : 25 juni 2013
Datum vaststelling : 19 september 2013

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	11
	BIJLAGE 1 OORDELEN	12

1 INLEIDING

Op 25 juni 2013 heeft de inspectie de Emmaschool bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Bijlage 1 bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Daarnaast heeft het bezoek tot doel informatie te verzamelen over de sociale kwaliteit van het onderwijs. Dit onderdeel is uitgevoerd als pilot en leidt niet tot oordelen over de kwaliteit van de school. Wel bevat het rapport een korte weergave van de voornaamste bevindingen.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
  - Schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;

- enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
- gesprekken met de directie en de intern begeleider zijn gevoerd;
- een eindgesprek heeft plaatsgevonden met de directie, de intern begeleider en een vertegenwoordiging van het bestuur.

Voor de pilot toezicht sociale kwaliteit zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- *Analyse van (zelf-evaluatie)documenten*: zoals documenten over de visie, doelen en het onderwijsaanbod voor sociale en maatschappelijke doelen en de resultaten van dat onderwijs, alsmede documenten gericht op de zorg en begeleiding, schoolklimaat en de sociale veiligheid van leerlingen en personeel (inclusief pestprotocol, veiligheidsbeleid en gegevens over de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel).
- *Vragenlijsten*: bij leerlingen van de groepen 6, 7 en 8 is een vragenlijst afgenomen over aspecten van de sociale kwaliteit van het onderwijs.
- *Les- en schoolobservaties*: tijdens het schoolbezoek is tijdens de lessen en op de school als geheel aandacht besteed aan de sociale kwaliteit van het onderwijs en de onderwijsleersituatie. Ook zijn in groep 3-4-5 en groep 6-7-8 een les in het kader van de Vreedzame School bezocht.
- *Gesprekken*: in de gesprekken met leerlingen, leraren, personeel en directie is aandacht besteed aan aspecten van de sociale kwaliteit van het onderwijs.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op de Emmaschool naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover. Uit dit overzicht valt op te maken dat op de Emmaschool de kwaliteit van het onderwijs voor de onderzochte indicatoren op orde is. Gezien een aantal ontwikkelingen in de context van de school gedurende de afgelopen jaren is dit een zeer positieve vaststelling.

In het schooljaar 2009-2010 is flinke onrust ontstaan onder de ouders van de school. Dit heeft geleid tot het vertrek van ongeveer 30 van de 90 leerlingen van school en een directiewisseling. Vervolgens is in 2011 het gehele team vervangen, waarna aan het begin van het huidige schooljaar de nieuwe intern begeleider door persoonlijke omstandigheden ook vervangen moest worden. In de afgelopen periode is gerichte aandacht besteed aan een aantal belangrijke verbeterpunten, onder meer de communicatie met ouders, de sociale veiligheid van de leerlingen en het taalonderwijs. De resultaten zijn nu van voldoende niveau, en zowel de zorg en begeleiding als de kwaliteitszorg vinden plaats volgens een cyclisch proces. Hierbij zijn alle onderdelen van voldoende niveau, waarbij twee onderdelen zelfs als goed zijn beoordeeld.

Toelichting vierjaarlijks bezoek

Opbrengsten

De resultaten aan het einde van de schoolperiode zijn de afgelopen drie jaar hoger dan de door de inspectie gehanteerde ondergrens en worden als voldoende beoordeeld. Ook de tussentijdse resultaten worden als voldoende beoordeeld. Omdat het in de meeste groepen om beperkte leerlingaantallen gaat, zijn bij dit oordeel negen toetsen betrokken: technisch lezen in groep 3 en 4, rekenen-wiskunde in groep 4, 5, 6 en 7 en begrijpend lezen in groep 5, 6 en 7. Van deze toetsen voldoen de scores voor beide toetsen in groep 5, rekenen-wiskunde in groep 6 en begrijpend lezen in groep 7 niet aan de inspectienorm, maar hierbij geldt dat alle leerlingen zijn meegerekend. Omdat dit ook leerlingen betreft waarvoor de school zich niet op deze wijze hoeft te verantwoorden, en die gezien de beperkte leerlingaantallen een flink stempel drukken op de tussentijdse resultaten, kan geconcludeerd worden dat de tussentijdse resultaten geen grote risico's vertonen.

De school volgt de sociaal-emotionele ontwikkeling van al haar leerlingen. Op basis van de toetsscores gedurende de laatste jaren in groep 8 concludeert de inspectie dat de leerlingen aan het einde van de schoolperiode over voldoende sociale competenties beschikken.

Zorg en begeleiding

De school volgt de ontwikkeling van haar leerlingen met geschikte toetsen en procedures. Omdat dit via de heldere procedures, waarbij het gehele team betrokken wordt, en een op de leerlingenpopulatie afgestemd toetspakket gebeurt, beoordeelt de inspectie de betreffende indicator (7.1) als goed. Naast de gebruikelijke toetsen voor technisch lezen spelling, rekenen-wiskunde en begrijpend lezen gebruikt de school een woordenschattoets, volgt zij de ontwikkeling van de leerlingen in de onderbouw uitgebreid en gaat ze de sociaal-emotionele ontwikkeling van haar leerlingen na.

Zorgleerlingen worden tijdig gesignaleerd. Na de versterking van de differentiatie via het handelingsgericht werken betreft dit leerlingen met een stagnerende leerontwikkeling of een terugval in plaats van de laag scorende leerlingen. De analyse die vervolgens plaatsvindt om de aard van de benodigde zorg vast te stellen wordt als goed beoordeeld. In de aanwezige hulpplannen is dit onderdeel sterk uitgewerkt en vormt dit een stevige basis voor de invulling van de begeleiding. De begeleiding van de zorgleerlingen vindt voldoende planmatig plaats, waarbij de hulpplannen een mooi hulpmiddel zijn. Bovendien worden de momenten van begeleiding vastgelegd in de weekplanning van de leraren.

De begeleiding wordt na afloop van de vastgestelde periode consequent geëvalueerd, waarbij conclusies worden getrokken voor een eventueel vervolg van de begeleiding.

Kwaliteitszorg

De school heeft de kenmerken van de leerlingpopulatie voldoende in beeld en verbindt hier consequenties aan waar wenselijk. Het betrekken van de ouders via de methode de Vreedzame School en door school georganiseerde activiteiten zijn hiervan mooie voorbeelden. De toetsresultaten worden regelmatig geanalyseerd, waarbij sinds vorig schooljaar het hele team betrokken wordt. Hierbij worden trends in de resultaten nagegaan en worden de resultaten vergeleken met zowel de inspectienormen als met door het bevoegd gezag opgestelde normen. Het onderwijsleerproces wordt systematisch geëvalueerd, waarvoor de school een zefevaluatie-instrument gebruikt en waarbij ze de ouders en de leerlingen betreft. De school zal volgend schooljaar een leerlingenraad oprichten.

De verbeteractiviteiten, die bepaald worden op basis van de genoemde evaluaties, zijn verwerkt in het schoolplan. Jaarlijks worden de belangrijkste verbeteractiviteiten uitgewerkt in het schooljaarplan. Hoewel de uitwerking de basis is voor het planmatig werken aan de verbeteractiviteiten, kan de uitwerking in een aantal gevallen versterkt worden door doelen concreter te formuleren.

De afspraken en procedures zijn vastgelegd in verschillende documenten. Deze worden regelmatig besproken in het team en via gerichte observaties door de directie vindt controle plaats op de daadwerkelijke uitvoering. Hiermee borgt de school de onderwijskwaliteit in voldoende mate.

De school legt verantwoording af aan de ouders en het bevoegd gezag over ingezette verbeteractiviteiten, de voortgang hiervan en over bereikte resultaten. Hiervoor wordt het schooljaarplan gebruikt, dat tweemaal per jaar met de algemeen directeur wordt besproken. Naar de ouders vindt communicatie hierover plaats via de nieuwsbrief, informatieavonden en het jaarverslag van de medezeggenschapsraad.

Toelichting themaonderzoek naar de sociale kwaliteit

In het pilotonderzoek naar de sociale kwaliteit van het onderwijs is aandacht geschonken aan het onderwijsaanbod, het onderwijsproces en de resultaten van de school op dit terrein, en aan de wijze waarop de school zorgt draagt voor de kwaliteit van deze aspecten van het onderwijs.

De school heeft een aanbod gericht op de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties van leerlingen. Dit aanbod omvat de methode de Vreedzame School en een aantal jaarlijkse projecten. Daarnaast zal komend jaar een leerlingenraad worden opgericht en zal in samenspraak met een nabijgelegen school, de wijkvereniging, de peuterspeelzaal en de woningbouwvereniging een uitbreiding van dit project naar de Vreedzame Wijk plaatsvinden. De methode biedt een doorgaande lijn, waarin de gewenste sociale en maatschappelijke competenties aan bod komen. Hierbij is veel gelegenheid tot oefening van gedrag en geven de leraren het goede voorbeeld.

De school verzamelt systematisch gegevens over het welbevinden en de veiligheidsbeleving van leerlingen, en deed dat voor het laatst in 2013. De school beschikt over gegevens die een beeld geven van de sociale en maatschappelijke competenties van leerlingen. De school baseert zich daarbij op vragenlijsten behorend bij het gebruikte zelfevaluatie-instrument.

De school beschikt over documenten waarin de visie van de school, de concrete onderwijsdoelen van de school en het onderwijsaanbod van de school zijn beschreven met betrekking tot de sociale en maatschappelijke doelen die de school zich stelt. Dit betreft het veiligheidplan, dat op bovenschools niveau is opgesteld, en een schoolspecifieke uitwerking in documenten.

De school beschikt over documenten waarin het beleid rond de waarborg van de sociale veiligheid van leerlingen en personeel is vastgelegd. Deze documenten betreffen preventief beleid, beleid gericht op het optreden bij pesten en incidenten, beleid gericht op het afhandelen van incidenten en een pestprotocol.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op de Emmaschool op de onderzochte onderdelen op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden geen tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.			•		

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				•

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.				•
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	